

پاورقی (۷۱)

عطش هدایا

دایان دوکریه، **ترجمه: محمدعلی عسگری**

ژوئن سال ۱۹۷۵؛ خلیج عقبه در کنار دریای سرخ. زوج چاوشسکوها، میهمان ملک حسین، پادشاه اردن، بودند. از آنها در محل

چاوشسکو

اقامت تابستانی‌اش استقبال کرده بود. این برای نخستین‌بار بود که ایلاتا بر یک کشتی تفریحی سوار می‌شد. از این تفریح روی دریا، کاملاً خوشش می‌آمد. بعد از شام در طول گردش در ساحل بود که یک‌دفعه زد زیر گریه و گفت: «من این کشتی تفریحی را می‌خواهم. […] بدون آن این اینجا نمی‌روم». نیکلا دید فکر بدی هم نیست، چرا او هم کشتی تفریحی مخصوص به خودش را بر سواحل دریای سیاه نداشته باشد؟ اگر رومانی نتواند به رهبرش چنین چیز بی‌ارزشی را هدیه کند، پس چه کشور کمونیستی بزرگی است؟ فوراً مترجم را مأمور انجام این وظیفه خطر کرد. باید ملک حسین را اقناع می‌کرد که از مرکبش کوتاه بیاید. روز بعد، تماسی تلفنی را از ملک‌حسین دریافت کردند که نشان می‌داد اصرار ایلاتا او را به دردسر انداخته است. می‌گفت: «شما باید بفهمید این کشتی تفریحی، هدیه‌ای بود که من آن را شخصاً به علیا [دخترش] داده‌ام». سپس سکوت، حاکم شد. قطع ارتباط دیپلماتیک محتمل بود. اما در این فاصله ناگهان راه‌حل دیگری پیدا شد. ملک‌حسین گفت: «من همین الان دستور می‌دهم یک نمونه دیگر از آن را از ایالات‌متحده برای شما بیاورند. پیشنهاد می‌کنم نامش را هم کشتی دوستی بگذارید».

۱۰ سال بود که چاوشسکو مقام نخست در حزب کمونیسم را داشت. آرزوهای ایلاتا به‌صورتی منظم یکی پس از دیگری، تحقق پیدا می‌کرد؛ حتی آنهایی که کمترین محاسبه یا عقلانیّت در مردشان نمی‌رفت. یک‌بار با اعتمادبه‌نفس فریاد زد: «باید به مسائل همان‌طور که هست، نگاه کنیم. امروز رومانی در غرب، از برج ایفل مشهورتر و از ملکه الیزابت محترم‌تر است، همه اینها به خاطر رفیق (نیکلا) و من است».

در جریان سفرهای دیپلماتیک این زوج، میزبانان معمولاً سعی می‌کردند تمام تلاش خود را برای ارضای عطش ایلاتا به هدایا، به‌کار بندند، مثلاً آیا ایلاتا قصد داشت خزانة لباس‌هایش را توسعه دهد؟ یا چاه‌ها به یک خودرو مسابقه‌ای جدید نیاز داشتند؟ اینها ساده‌ترین‌شان بود. فقط کافی بود که به مستشاران فرانسوی با آلمانی رو بیندازد. ایلاتا بر اساس یک رویه دقیق، زندگی می‌کرد، برای مثال جز لباس‌های فرانسوی، چیزی نمی‌پوشید یا جز خودروهای آلمانی، اتومبیل دیگری سوار نمی‌شد. یک روز به همسرش در برابر ژنرال پاسپیا، که آن زمان مشاور شخصی چاوشسکو و مسئول دستگاه امنیتی دولت بود، گفت: «آلمانی‌ها را یادت می‌آید. هنوز من به کلمه اتومبیل اشاره نکرده بودم که همه خودروهایشان را به من بخشیدند. تا الان چند تا ماشین از آنها گرفته‌ایم؟ پرسدس لیمویی ۶۰۰ برای رفیق، ۴۵۰ برای […]، کوبه برای زویا (دخترشان) و آئودی برای نیکو. یک کاروان [خانه متحرک] با مساحت تقریباً ۱۰ متر برای دفتر سیار رفیق نیکلا»

بالین‌حال، همه این هدایا برای اشباع هوس‌های او کافی به‌نظر نمی‌رسید. مبادلات دیپلماتیک، برای او مانند یک بازی بود؛ بازی‌ای که وانمود می‌کرد برایش اهمیتی ندارد: «دوست من، آن [ملک] حسین احقّ را دیدی، بیادت می‌آید داستان آن کشتی تفریحی را؟».

یک سال بعد از اقامت‌شان در کنار دریای سرخ، آن کشتی تفریحی تحت مراقبت‌های شدید و مقررات آشکار و پنهان، به استانبول رسید. امروزه یک شرکت گردشگری در رومانی، از آن استفاده می‌کند و به گردشگران وعده یک شب فراموش‌نشدن را در کشتی تفریحی کوندکاتور می‌دهد. چقدر بین این چهره ولخرج و آن چهره قدیم‌ای که ایلاتا موفق شده بود از همان ابتدای به‌قدرت‌رسیدن در نظرها مجسم‌کند، تفاوت وجود داشت.

زمانی که سال ۱۹۶۵ چاوشسکو به مقام دبیرکلی حزب کمونیسم رسید، هردو، یک استراتژی مشخص را برای بلندپروازی‌های سیاسی خود دنبال کردند. آن دو قصد داشتند سلطه خودشان را بر تمام ابعاد جامعه گسترش دهند. آنها برای این کار، برنامه مشخصی داشتند که به چهار بخش تقسیم می‌شد و هرکدام، زمینه‌هایی را برای سلطه‌جویی آنها فراهم می‌کرد. نیکلا می‌خواست رومانی در عرصه بین‌المللی بانفوذ باشد. ایلاتا نیز می‌خواست از پشتیبانی فکری خوبی برخوردار باشد.

نخستین اقدامات چاوشسکو در قدرت، حرکت برای استقلال در برابر کشورهای غربی و به‌خصوص، داشتن استقلال در برابر همسایه‌اش، اتحاد جماهیر‌شوروی، بود. از این‌رو، وقتی در سال ۱۹۶۸ ارتش زرهی روسیه جمهوری اشتفته چک‌سلواکی را نوردید و حادثه مشهور به بهار پراگ را به‌وجود آورد، چاوشسکو، بلافاصله آن را محکوم کرد. او به همین راه ادامه داد و به‌دنبال آن، با یوگسلاوی زمان «تیتو» متحد شد.

ادامه دارد…

اگرچه هنوز چشم‌انداز موعود تصرفات سرزمینی از سوی داعش بسیار دور و دراز و رؤیایی می‌نماید، اما ژئوپلیتیک کنونی منطقه حتی همین حالا نیز آرایشی نگران‌کننده یافته است. پرچم سیاه داعش در حالی بر بخشی از خاک سوریه و بیش از یک‌چهارم عراق سایه افکنده که تروریست‌ها با تصرف یکی از آخرین گذرگاه‌های مرزی این دو کشور، گامی دیگر به تحقق خلافت خودخوانده و یکپارچه خود نزدیک‌تر شده‌اند. به اینها اضافه کنید پیشروی‌های هفته اخیر داعش را به سمت شرق عراق و غرب سوریه و البته کمی دورتر در سواحل شمالی لیبی، تا درآیید آن کارزار بین‌المللی که می‌رفت طی دو مرحله، به تضعیف و سپس نابودی این ماشین کشتار بینجامد، اکنون در همان فاز اول به‌شدت زمین‌گیر شده است. سازمان دیده‌بان حقوق بشر سوری در حالی روز پنجشنبه از تسلط نیروهای داعش بر نیمی از خاک سوریه خبر داده است که گزارش‌ها حکایت از سقوط کامل شهر تدمر و محوطه باستانی آن به دست تروریست‌ها دارد. نیروهای داعش که هجوم هفته گذشته آنان برای تصرف شهر جدید و باستانی تدمر را مقاومت ارتش سوریه ناکام مانده بود، عاقبت موفق شدند تا روز چهارشنبه طی نبردی شدید نیروهای دولتی را وادار به عقب‌نشینی کرده و کنترل کامل شهر را به‌دست گیرند. سقوط تدمر نه‌تنه بنا بر گفته یکی از سخنگویان سازمان ملل متحد، فرار دست‌کم یک‌سوم از جمعیت ۲۰۰هزار نفری این شهر را به همراه داشته، بلکه به نگرانی‌های جامعه بین‌الملل پیرامون تخریب یکی دیگر از میراث‌های بشری دامن زده است. فعالان حقوق بشر سوریه در حالی از اوضاع نامناسب انسانی در شهر جدید تدمر، اعدام دست‌کم ۱۷ شهروند متهم به همکاری با نیروهای دولتی و آوارگی دوباره پناه‌جویان، ابراز نگرانی کرده‌اند

جهان

عکس Reuters

داعش کنترل بخشی از خاک سوریه را در دست گرفت

مهارناپذیری تومورسیاه

که پیش‌تر از ترس داعش به این شهر پناه آورده بودند مأمون عبدالکریم، رئیس سازمان حفاظت از آثار باستانی سوریه، حفاظت از میراث باستانی تدمر را وظیفه همه جهانیان دانسته و از جامعه بین‌الملل خواست تا برای جلوگیری از دچارشدن تدمر به سرنوشت همتایان عراقی خود، چون نمرود، بسج شوند. ایرینا بوکوکو، دبیرکل سازمان یونسکو، نیز ضمن اعلام نگرانی شدید از سرنوشت این گهواره تمدن بشری که می‌تواند فقدانی بزرگ برای بشریت باشد، از تمامی طرف‌های درگیر خواست تا اختلافات را کنار گذاشته و مانع از تخریب میراث باستانی این شهر شوند. با تمام این اوصاف، نیروهای دولتی سوریه در آستانه هجوم تروریست‌ها، بسیاری از مجسمه‌ها و آثار باستانی قابل حمل این منطقه را به مکانی امن منتقل کرده و تاکنون نیز هیچ گزارش و مدرکی مبنی بر تخریب

نخستین کارزار انتخاباتی هیلاری

هیلاری کلinton، نامزد اولیه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا از ۱۳ ژوئن (سه هفته دیگر) نخستین کارزار بزرگ انتخاباتی خود را آغاز می‌کند. این خبر در توئیتر رسمی کارزار انتخاباتی هیلاری کلinton، نوشته شده است. ***(خبرگزاری فرانسه)***

بانک جهانی گزارش داد

اقتصاد غزه در آستانه فروپاشی

«محاصره جاری و جنگ سال ۲۰۱۴ روی اقتصاد غزه و معیشت مردم تأثیرگذار بوده است. صادرات عملاً از بین رفته و فعالیت‌های بخش صنعت هم حدود ۶۰ درصد، کاهش یافته است». این گزارش ضمن اشاره به اینکه سرانه تولید ناخالص داخلی در ۲۰ سال گذشته، یک سوم کاهش یافته، خواستار لغو محاصره و آزادی تردد کالا و افراد به منظور احیای بخش تجارت غزه شد. این گزارش همچنین یادآور شد ا مجموع سه‌میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار وعده داده شده از سوی کشورهای کمک‌کننده برای بازسازی غزه

سرزمین رؤیایی سیپراس

یوشکا فیشر، **ترجمه: نوژن اعتضادالسلطنه**

اعتبارتان از دست خواهد رفت. این موضوع نشان می‌دهد ما باید بر لزوم هماهنگی تئوری و عمل تأکید کنیم.

باین‌حال، ناتوانی سیریزا از رهایی از حباب رادیکال خودساخته‌اش، نمی‌تواند جرایبی تشکیل ائتلاف آن حزب با یونانی‌های راست‌گرای افراطی را توضیح دهد. این درحالی است که آن حزب می‌توانست دولتی را تشکیل دهد که در آن صورت می‌تواند برای یونان و اروپا به نفع باشد. باین‌حال، دو گام برداشته شده توسط سیپراس پس از به‌قدرت‌رسیدن، تردید من را دراین‌باره افزایش داده است: کپ او با «ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهوری روسیه، و تلاش او برای منزوی‌کردن آلمان در درون حوزه پولی یورو هرگز نمی‌تواند سیاست کارآمدی باشد.

در درون اتحادیه پولی اروپا، اجماعی ایجاد شده است که همه‌چیز ممکن است، مشروط به آنکه یونان در اتحادیه باقی بماند. باین‌حال، دولت یونان باید درک کند سایر اعضای حوزه پولی یورو خواهان سازگارکردن خود با خواسته‌های آن کشور نخواهند بود. اگر این موضوع به‌معنای مشروعیت‌زدایی از اصلاحات دردناک آنها باشد، مهم‌تر از آن، هر چه عقبه‌های

التف به الولید در بزرگراه دمشق– بغداد به دست تروریست‌های داعش نیز به کلی دست دولت بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه را از مرزهای شرقی این کشور با عراق کوتاه کرده است. البته نیروهای داعش اکنون برای مرزبانی بر گذرگاه‌های مرزی عراق و سوریه، رقیبی دیگر پیش‌روی خود دارند: مبارزان کردی که بخشی از نوار مرزی شمالی دو کشور را در کنترل خود گرفته‌اند. با وجود این، به نظر می‌رسد تروریست‌های داعش که توانسته‌اند درنهایت دو قلمرو شرقی و غربی خود را تقریباً بدون هیچ گسستی به یکدیگر پیوند دهند، در جبهه غربی با شتاب بیشتری به‌پیش می‌روند. آنان که همین هفته گذشته با تصرف الرمادی یکی از بزرگ‌ترین شکست‌ها را به ارتش عراق و نیروهای ائتلاف وارد کردند، سر آن دارند تا با اتکا به اصل غافل‌گیری و پیش‌دستی، در قبال آن دست از شبه‌نظامیان شیعی که دل به پانک برق‌آسای خود بسته بودند، بسیار زودتر از آنچه انتظار می‌رود، راه خود را به سمت بغداد و فلولجه بکشایند. گزارش‌ها حاکی از آن است که این نیروها اکنون خطوط دفاعی دولت عراق در حومه شهر حانیبه را درهم شکسته و آماده نبرد با شبه‌نظامیان شیعه‌ای هستند که برای آزادسازی الرمادی در این شهر گرد آمده بودند. دراین‌میان، باراک اوباما، رئیس‌جمهوری ایالات‌متحده، در حالی پیشروی‌های اخیر داعش را نتیجه عقب‌نشینی تاکتیکی نیروهای ائتلاف و دشواری‌های موجود در روند آموزش و تجهیز نیروهای عراقی دانسته که به نظر می‌رسد اوج‌گیری داعش در هر دو سوی مرز، برخلاف مدعای رهبران ائتلاف، پیامد ناکارآمدی و محدودیت استراتژی جاری جهانی در قبال تهدید تروریسم است؛ کاستی‌هایی که هر روز بیش‌ازپیش مقامات و تصمیم‌گیران ارشد محلی و جهانی را به بازنگری راهبردی در نقشه راه منطقه ترغیب می‌کند.

بدبینی آلمان به خوشبینی یونان

ولفگانگ شویل، **وزیر اقتصاد آلمان**، گفته مذاکرات با یونان «با تردید» پیش می‌رود و خوشبینی‌های دولت یونان واقع‌بینانه نیست. هفته گذشته یانینس واروفاکیس، وزیر اقتصاد یونان، اعلام کرده بود یونان به‌زودی با وام‌دهندگان بین‌المللی به توافق می‌رسد. ***(بی‌بی‌سی)***

تاکتون فقط ۲۷.۵ درصد یا چیزی حدود یک میلیارد دلار پرداخت شده است. طبق گزارش بانک جهانی که نسخه کامل آن هفته آینده منتشر می‌شود، اتفاقات دو سال گذشته نظیر بسته‌شدن تونل‌های زیرزمینی از سوی مصر و جنگ تابستان گذشته، موجب سقوط نیم میلیارد دلاری اقتصاد غزه شده است. مصر از ماه اکتبر، گذرگاه رفح را بسته و حماس که برای پرداخت دستمزد‌ها در حال تلاش است، یکی از راه‌های کلیدی، یعنی درآمد حاصل از مالیات مسیر قاچاق را از دست داده است.

میزان فقر نیز در غزه بسیار بالاست. میزان فقر در غزه ۳۹ درصد و در کرانه باختری ۱۶ درصد است که در مجموع نرخ متوسط فقر را به ۲۵ درصد می‌رساند. این در حالی است که نزدیک به ۸۰ درصد ساکنان غزه به نوعی کمک دریافت می‌کنند. با این همه، این اعداد و ارقام نمی‌تواند نشان‌دهنده رنج واقعی مردم غزه باشند، رنجی ناشی از کمبود آب و برق، آسیب‌های روانی ناشی از جنگ، حرکت‌های محدود و دیگر عوارض جنگ و محاصره.

بانک جهانی همچنین از تشکیلات خودگردان فلسطین، رژیم اسرائیل و جامعه حامیان مالی بین‌المللی خواست تا کاری برای نوار غزه کنند و با انجام اصلاحات جلوی کاهش نگران‌کننده رشد اقتصادی و بحران مالی خطرناک در این منطقه را بگیرند.

ساعت به‌سمت زمان موعود (که احتمالاً اوایل ماه جولای آینده خواهد بود)، نزدیک می‌شود دولت یونان باید سایر شرکای اروپایی را از طریق اقدامات عملی و نه وعده و وعید متقاعد کند.

خروج احتمالی یونان از حوزه پولی یورو بزرگ‌ترین تهدیدی است که می‌تواند جلوی هرگونه گفت‌وگوی آتی را بگیرد و مهم‌تر از این موضوع است که چه کسی مسئول این اتفاق خواهد بود، به‌ویژه در حوزه تغییر استراتژی آسانی نخواهد بود. تمام طرفین با فشارهای قابل توجه داخلی مواجه‌اند و هرگونه مصالحه‌ای نیازمند اقناع افکار عمومی است. باین‌حال، حتی اگر ترویکا و آسائی تشکیل شده، به‌ویژه در شرایطی که یونان به‌شدت به دولت آن کشور با واقعیت‌ها مواجه شود.

دیگر اعضای اروپایی نیز باید از توهمات خود دست بردارند. از بحران یونان نمی‌توان برای تضعیف محافظه‌کاران اروپایی و تغییر در توازن قدرت درون اتحادیه اروپا یا حذف چپ یونان از قدرت استفاده کرد. بحران جاری و گفت‌وگوها برای حل آن تنها دربارۀ یک مسئله است: آینده یونان درون اروپا و آینده پروژه مشترک اروپایی. برای کمک به بازگشت یونان به وضعیتی پذیرفتن و باقی‌ماندن آن در حوزه پولی یورو، درراستای منافع اتحادیه اروپا از نظر سیاسی و اقتصادی، اولویت وجود دارد، اما هرگونه توافق درباره چگونگی این امر نیازمند آن است که دو طرف باید کند به حرکت در مسیر هدف مشترک اروپایی بایند است.

رویداد

انفجار انتحاری

در مسجد شیعیان عربستان

● برای اولین‌بار در منطقه شیعه‌نشین عربستان، تروریست‌های انتحاری، مسجدی در شهر «الْقُدِّح» را هدف قرار دادند. در این انفجار که در شهر «الْقُدِّح» رخ داد، نمازجمعه شیعیان در مسجد امام علی(ع) هدف قرار گرفت. حداقل ۱۵۰ نفر برای شرکت در نمازجمعه در این مسجد اجتماع کرده بودند که یک تروریست انتحاری با ورود به مسجد، خود را منفجر کرد و در اثر این حمله، ده‌ها نفرکشته و مجروح شدند. تاکنون تعداد کشته‌شدگان این جنایت، به ۱۵ نفر رسیده است.

آلمان واتریش، ترمز اتحادیه اروپا برای عضویت کشورهای اروپای شرقی

● صدراعظم آلمان در اجلاس سران اتحادیه اروپا تاکید کرد همکاری با کشورهای شرق اروپا به معنای پذیرش عضویت آنها در اتحادیه اروپا نیست. بررسی روابط با شش کشور شرق اروپا، از موضوع‌های مهم این اجلاس است. به گزارش دویچه‌وله، اتحادیه اروپا به کشورهای شرق اروپا پیشنهاد همکاری‌های فزشرده کرده است. اما این اتحادیه در نظر ندارد طرح پذیرش این کشورها را در حال حاضر در دستور کار خود قرار دهد، زیرا هنوز نظر مشترکی نسبت به عضویت کشورهای شرق اروپا، چون اوکراین، وجود ندارد و دیدگاه‌ها دراین‌باره متفاوت هستند. آنکلا مرکل، صدراعظم آلمان و همپای اتریشی‌اش، ورنر فایمن، ازجمله رهبران اتحادیه اروپا هستند که ترمز عضویت اعضای جدید را در این اتحادیه کشیدند و با این امر مخالفت کردند. در مخالفت با نظر آلمان و اتریش بسیاری از اعضای اتحادیه اروپا در شرق اروپا، موافقت کامل خود را با عضویت این کشورها، اعلام کرده‌اند.

دیدار رؤسای جمهور آمریکا وتونس

● باراک اوباما در دیدار با رئیس‌جمهوری تونس در دفتر کاخ سفید، متعهد به حمایت مالی و نظامی از این کشور شد. به گزارش الجزیره، «الباجی قائد السبسی»، رئیس‌جمهور تونس، در سفر به آمریکا با «باراک اوباما»، رئیس‌جمهوری آمریکا، در کاخ سفید دیدار و با وی درخصوص روابط دوجانبه میان دو کشور، همکاری‌های اقتصادی و نظامی، بحث و تبادل نظر کرد. در این دیدار اوباما با بیان اینکه به توانایی‌های تونس ایمان دارد، متعهد شد همکاری‌های نظامی و اقتصادی با این کشور را تقویت کند.

ادامه مذاکرات آمریکاوکوبا برای عادی‌سازی روابط

● سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا اظهار کرد واشگتن و هاوانا روز پنجشنبه آخرین دور مذاکرات خود را با هدف عادی‌سازی روابط و بازگشایی سفارتخانه‌هایشان بدون نتیجه به پایان رساندند، اما توافق کردند روز جمعه (دربور) نیز به این مذاکرات ادامه دهند. به گزارش خبرگزاری آمریک، «ماري هارف»، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا، در پیامی در توئیتر، نوشت: مذاکرات آمریکا و کوبا برای روز پنجشنبه به‌پایان رسید. این مذاکرات روز جمعه ادامه خواهد یافت.

افزایش شکاف بین فقرا و ثروتمندان

● سازمان همکاری و توسعه اقتصادی در تازه‌ترین گزارش خود، می‌گوید شکاف بین ثروتمندان و فقرا در کشورهای عضو این سازمان همواره رو به افزایش است. به گزارش بی‌بی‌سی، طبق گزارش

این سازمان، در مجموع ۳۴ کشور عضو، درآمد ۱۰ درصدی که بیشترین ثروت را دارند، به‌طور میانگین (۹/۶) برابر درآمد ۱۰ درصدی است که کمترین ثروت را دارند. در این گزارش آمده است با آنکه هیچ استانداردِی برای اندازه‌گیری میزان نابرابری وجود ندارد، اما تمام شاخص‌ها نشان می‌دهد با شروع بحران مالی در جهان تا حدی میزان رشد آن آهسته‌تر شد، اما حال دوباره رو به رشد است. یکی از عواملی که این سازمان در رشت نابرابری مؤثر می‌داند، افزایش مشاغل «غیراستاندارد» ازجمله قراردادهای موقت و شغل‌های آزاد است.

عدم پایبندی قطر به تعهدات خود درمورد حقوق کارگران مهاجر

● عضو بین‌الملل، از سازمان‌های حقوق بشری، از قطر خواست برای بهبود شرایط کارگران مهاجر باید دست به اقدامات بیشتری بزند. عضو بین‌الملل گفت دولت قطر، پیشرفت اندکی در تعهدات خود داشته است و کارگران مهاجر برای تغییر شغل خود یا خروج از قطر، هنوز به مجوز نیاز دارند. همچنین تعهد دیگر این کشور مبنی بر نحوه پرداخت به کارگران مهاجر، به‌کندی در حال اجراست. دولت قطر می‌گوید تغییرات عمده در این زمینه تا اواخر سال جاری میلادی به‌اجرا گذاشته خواهند شد. سازمان عضو بین‌الملل از فدراسیون بین‌المللی فوتبال خواست تا در این زمینه بر قطر که میزبان جام جهانی ۲۰۲۲ است، فشار وارد کند. نزدیک به یک و نیم میلیون کارگر مهاجر در قطر به‌سر می‌برند،